

foto: internet

strana 3

KRAJ V DUBAJI

Na košovke

strana 6 – 7

**MENU KRÁĽOVSKÉ,
CENY ĽUDOVÉ**

Hotel Gino Park Palace ponúka okrem gurmánskeho zážitku aj romantiku či turistiku.

Zabudnuté miesta

strana 8

**KOSTOLÍK SA OTVÁRA
NA VALENTÍNA**

Do chrámu v obci Ladce bežne verejná vstúpiť nemôže.

Na konci kraja

strana 9 – 11

**ŠTVRTOK
NA CELÝ ROK**

Navštívili sme obec, kde sa športuje za výsadbu nových líp.

VIDÍM ĽUDSKOSŤ, VIDÍM DOBRO

Prichádza jar a s ňou príjemné počasie aj chuť vyjsť von, do prírody, za priateľmi. V tomto o čosi uvoľnenejšom a príjemnejšom období sa za našimi hranicami odohráva zlo. Zlo, pred ktorým utekajú státisíce ľudí. A som nesmierne pyšný na to, že naše mestá, obce, kraje, dobrovoľníci, ľudia, ktorí sú unavení dvojiročným bojom s pandemiou, títo všetci nezištne pomáhajú.

Viaceré turistické chaty sa premenili na dočasné domovy pre ukrajinské rodiny, strechu nad hlavou im ľudia poskytli vo svojich bytoch. Verím, že sa im na Slovensku aj u nás v Trenčianskom kraji bude páčiť. Že aj napriek ťažkej životnej situácii, v ktorej sa ocitli, budú mať chuť zoznámiť sa s našimi krásami. Myslím tým hrady, zrúcaniny, galérie, múzeá, ale aj lúky za mestami, vyhládkové veže a mnohé iné miesta. Budeme sa spoločne stretávať na podujatiach, vďaka ktorým bližšie spoznajú našu kultúru, zvyky a tradície. A hoci náš jazyk dokonale neovládajú, možno im poznávanie nášho regiónu spríjemníme aj prostredníctvom dvojmesačníka Trenčín región. Verím, že sa pri čítaní nasledujúcich strán odreagujete aj vy, naši verní či noví čitatelia. Že nájdete tipy na výlety alebo spoznáte ďalších ľudí z nášho regiónu. Ďakujeme za všetky tipy na ďalšie články, postupne sa k nim určite dostaneme a navštívime aj niekoho vo vašom okolí.

Radovan Stoklasa,
šéfredaktor

POZNÁME TO NAJLEPŠIE Z CESTOVNÉHO RUCHU ZA ROK 2021

POCTIVÁ PRÁCA SI ZASLÚŽI OBDIV

Odborná porota už po piatykrát vybrala tých najlepších, ktorí sa výrazne pricinili o skvalitňovanie služieb a rozvoj cestovného ruchu v Trenčianskom kraji v roku 2021.

TOP ubytovacím zariadením sa stalo rekreačné zariadenie Rybník Horná Mariková – Modlatín v blízkosti pohoria Javorníky. Ubytovanie poskytuje v krásnych drevenicových bungalovoch nachádzajúcich sa v starostlivo upravenom a plne vybavenom areáli. Návštevníkom je k dispozícii multifunkčné ihrisko so športovými potrebami, ohniská, grily, ba dokonca fínska sauna s kaďou. Súčasťou areálu je aj mini zoo s hospodárskymi zvieratami, čo ocenia najmä rodiny s deťmi. „Pri udeľovaní ocenenia TOP ubytovacie zariadenie prihladáme na množstvo

aspektov. Jedným z hlavných cieľov súťaže je prostredníctvom ocenenia ohodnotiť poctivú prácu a snahu podnikateľov či subjektov v cestovnom ruchu. Rovnako dôležitá je aj ich schopnosť prispôsobiť sa momentálnej situácii v cestovnom ruchu,“ povedal predseda KOČR

Trenčín región Juraj Gerlici. Osobnosťou cestovného ruchu za rok 2021 sa stal Jozef Tomík, ktorý dlhodobo stojí na čele sokoliarskej skupiny Hieraaëtus v Bojniciach, ktorá sa angažuje nielen v regióne horná Nitra, ale aj v celom kraji. Ako TOP inováciu porota vyhodnotila mobilnú aplikáciu Hrady 3D, ktorej obsahom je rozšírená realita na Trenčianskom hrade, konkrétne v Barborinom paláci. TOP turistickým produktom v cestovnom ruchu sa stal produkt Kúpeľov Trenčianske Teplice a.s. – kúpeľný pobyt s názvom Post Covid Medical. V poslednej kategórii, v ktorej sa hodnotí zariadenie prístupné pre ŤZP, udelila porota ocenenie hotelu Panorama v Trenčianskych Tepliciach. Štvorhviezdičkový hotel ponúka aj kvalitnú starostlivosť o hostí so zdravotným postihnutím. O víťazovi v kategórii TOP Gastro rozhodovala široká verejnosť. S najvyšším počtom hlasov získala prvenstvo reštaurácia Alej v Bojniciach s celkovým počtom 191 hlasov.

(ps)

SVOJ NAJ ÚSEK MAJÚ CYKLISTI AJ CHODCI

Viac ako 800-tisíc ľudí sa v roku 2021 prešlo pešo alebo previezlo na bicykli po 4 župných cyklotrasách. Tieto údaje zaznamenalo 5 sčítačov, dva z nich pritom sčítavajú oddelene cyklistov od chodcov.

Takmer 230-tisíc cyklistov sa v minulom roku previezlo po cyk-

lotrase vedúcej popod najstaršie pútnické miesto na Slovensku Skalku pri Trenčíne. Ide o viac ako jedenásťkilometrovú cyklotrasu, vybudovanú v rámci cezhraničného projektu Na bicykli po stopách histórie. Najviac ľudí, až 3 309, sa po nej vozilo v nedeľu 6. júna 2021. Medzi

chodcami sa veľkej obľube teší úsek štvorkilometrovej cyklotrasy medzi Púchovom a Nosíckou priehradou, ktorý v minulom roku využilo viac ako 150-tisíc chodcov. Tí na nej majú dokonca samostatný pruh. V roku 2021 sa týmto úsekom previezlo takmer 100-tisíc cyklistov. (kom)

KRAJ V DUBAJI

Na tohtoročnom EXPO v Dubaji 2021 mal zastúpenie aj Trenčiansky kraj. Pre mnohých to bolo príjemné prekvapenie, súhlasíte?

- Možnosť prezentovať Trenčiansky kraj a celkovo Slovensko na takomto medzinárodnom fóre je otázkou prestíže. Pripravovali sme sa na to od minulého roka, kedy sme dostali ponuku od agentúry Slovakia Travel reprezentovať slovenské regióny. Túto ponuku sme, samozrejme, nemohli odmietnuť. Pripravili sme špeciálny video spot s najkrajšími kúpeľnými miestami, ako aj nový propagačný materiál o kúpeľoch v troch jazykových mutáciách. Boli sme súčasťou slovenskej delegácie, ktorá bola zostavená tak, aby v nej boli zastúpení najvýznamnejší aktéri v cestovnom ruchu.

Prezentáciu kúpeľníctva v Trenčianskom kraji upútala Krajská organizácia cestovného ruchu (KOČR) Trenčín región v závere minulého roka, keď sa sústredila predovšetkým na slovenské regióny a online priestor. S akou víziou ste cestovali do Dubaja?

- Minulý rok sme začali s prezentáciou kúpeľníctva na domácom trhu, na ňu sme logicky nadviazali v tomto roku a zamerali sme sa na

Okrem krás Trenčianskeho kraja, priamo v Spojených arabských emirátoch, predstavila naše kúpeľníctvo výkonná riaditeľka KOČR Trenčín región Eva Frývaldská.

zahraničný trh. Najmä pre arabský svet sú kúpele a liečivé minerálne pramene veľmi zaujímavým produktom cestovného ruchu. Radi cestujú do Európy za oddychom a liečením v kvalitných kúpeľných zariadeniach. Musím podotknúť, že kvalita našich ubytovacích zariadení vo všetkých kúpeľoch, v Trenčianskych Tepliciach, v Bojniciach aj v Nimnici, zohľadňuje vysoký štandard služieb, ktoré turisti z krajín Blízkeho východu vyžadujú. Do Dubaja sme preto išli s cieľom spropagovať kvalitu služieb v našich kúpeľných domoch a presvedčiť zahraničných turistov, že ani zďaleka nezaostávame za zvyškom Európy.

Na čo ste sa pri prezentácii kúpeľníctva nášho kraja v ďalekom svete zamerali a aké boli reakcie?

- Spolu s ostatnými členmi sloven-

skej delegácie sme sa zúčastnili tematického týždňa „Health and Wellness“, kedy sa v slovenskom pavilóne konala dvojdná konferencia zameraná na kúpeľníctvo v podmienkach SR. Naša krajina vyniká liečivými prameňmi, blahodarné účinky minerálnych vôd sú potvrdené dlhoročnými lekárske skúsenosťami. Práve tento fakt zaujal zahraničných účastníkov najviac. My totiž neponúkame len relax v termálnej vode, ale medicínske pobyty, ktoré sú zamerané na liečenie špecifických ochorení s vysokou mierou úspešnosti liečenia. V rámci prezentácie kúpeľov Trenčianskeho kraja som sa zamerala na špecifiká jednotlivých kúpeľných miest, na rozsah ponúkaných služieb, ako aj možnosti trávenia voľného času v okolí kúpeľov.

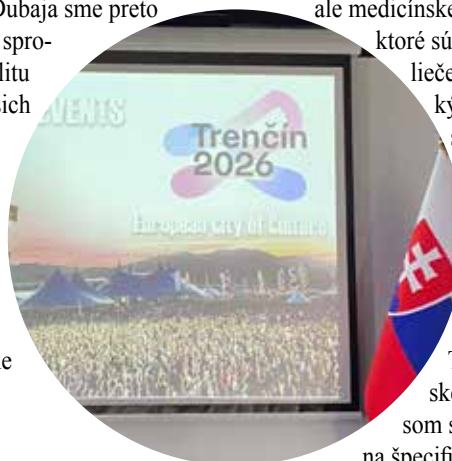
Určite ste absolvovali množstvo pracovných stretnutí, nabrali inšpirácie. Čo vás na EXPO 2021 najviac upútalo?

- Slovenský pavilón nám poskytol dokonalé zázemie na B2B rokovania so zahraničnými cestovnými agentúrami a touroperátormi. Pavilón bol navrhnutý tak, aby poskytol priestor na multimediálnu prezentáciu najatraktívnejších slovenských turistických lokalít od hradov, zámkov cez krásnu prírodu, kúpele až po športové vyžitie a adrenalínové aktivity. Nosnou témou prezentácie Slovenska boli technologické novinky a vynálezy, ktoré patria medzi svetové unikáty. Slovensko sa teda prezentovalo nielen tradíciami, ale najmä modernými trendmi, čím potvrdilo svoju pozíciu modernej a dynamicky sa rozvíjajúcej krajiny. Výstava EXPO je miestom, kde sa na niekoľkých metroch štvorcových stretne celý svet. Práve toto spojenie rôznych kultúr, národných špecifik a rôznorodosť k prístupu prezentácií zastúpených krajín ma na výstave zaujali najviac.

Čo môže takáto propagácia na svetovom poli priniesť pre rozvoj turizmu v Trenčianskom kraji?

- Mojmím priáním je, aby sa propagácia nášho kraja zhmotnila do zvýšeného záujmu zahraničných turistov o našu destináciu a v náraste počtu ubytovaných hostí, ktorí sa rozhodnú pre naše kúpeľné zariadenia. Uvedomujeme si, že tento proces je dlhodobý, účasťou na svetovej výstave sme ponúkli malú „ochutnávku“ toho najlepšieho z nášho kraja a vzbudili sme záujem. Teraz je podstatné, aby rokovania so zahraničnými partnermi pokračovali aj na Slovensku, aby zástupcovia cestovných agentúr mali možnosť naživo skúsiť služby, ktoré ponúkame, a aby následne priviezli zahraničnú klientelu. Aj v tomto prípade totiž platí „lepšie raz vidieť, ako dvakrát počuť“.

Nina Osvaldová

ZELENÉ PLÚCA JUHOZÁPADU

Smerom k juhozápadnej časti Trenčianskeho kraja pozvoľna klesá krajina do rovinatých nížin. Pohľad na malebnú scenériu dotvárajú výbežky Malých Karpát. Nevysoké pohorie sa začína pri Bratislave a tiahne sa až do okresov Nové Mesto nad Váhom a Myjava. Chránená krajinná oblasť (CHKO) Malé Karpaty, ktorá dotknuté územie spravuje, ukrýva pestré prírodné bohatstvo v hlbokých listnatých lesoch, ale aj v tajupnom podzemí.

CHKO Malé Karpaty spravuje územie s rozlohou približne 646 štvorcových kilometrov. V rámci Slovenska má jedinečné postavenie, keďže ide o jediné veľkoplošné chránené územie vinohradníckeho charakteru. Kvalitným hroznom boli v minulosti preslávené napríklad aj Čachtice, ktoré zažili najväčší rozmach vinohradníctva a vinárstva počas vlády „krvavej grófkyni“ Alžbety Bátorovej. Malé Karpaty sú špecifické prírodným zložením, geomorfológiou, botanikou aj viacerými prírodnými unikátmi. Územie z veľkej časti pokrývajú listnaté lesy s bukom, jaseňom štíhlym, javorom horským a lipou. K

rastlinným druhom, ktoré sa inde na Slovensku nevyskytujú, patrí napríklad listnatec jazýkovitý, malý vždyzelený krík. Rastie v oblasti Stredozemného mora a na Slovensku dosahuje severnú hranicu svojho rozšírenia. Pre túto výnimočnosť sa stal aj súčasťou loga CHKO. Bohatú druhovú pestrosť má v rámci Malých Karpát aj ríša živočíchov. Doteraz tu objavili 700 druhov motýľov a približ-

ne 20 druhov mravcov. V okolí hradných ruín možno zase pozorovať skaliara pestrého a skaliarika sivého. Sokol rároh má v Malých Karpatoch dokonca najhojnejší výskyt na Slovensku.

Malé Karpaty patria medzi naše najnavštevovanejšie pohoria. Neponúkajú síce vysoko obnažené štíty, ale na svoje si v nich prídu turisti aj milovníci horskej cyklistiky. Využiť

môžu množstvo cyklotrás aj trailov. Hlavným hrebeňom pohoria sa vinie červeno značená turistická magistrála Cesta hrdinov SNP. Trasa sa v úseku Devín – Mohyla na Bradle nazýva Štefánikova magistrála, pričom jej atraktivitu zvyšuje aj reťazec hradov, ktoré v dávnych dobách chránili česko-uhorskú hranicu.

O ŽIDOVSKÝ CINTORÍN SA STARAJÚ DOBROVOLNÍCI

Druhá svetová vojna znamenala veľký zlom aj pre Starú Turú. Z pôvodných židovských obyvateľov sa po jej skončení do mesta nevrátil už nikto. Časť zahynula v koncentračných táboroch, ďalší sa odsťahovali do iných miest či štátov. Židovský cintorín, ktorý sa v meste nachádza, začal postupne chátrať, pretože o hroby sa nemal kto postarať. Nadšenci zo Staroturánskeho okrásťovacieho spolku sa to rozhodli zmeniť. Spolu s dobrovoľníkmi začali cintorín v roku 2016 obnovovať. Dnes je jeho súčasťou aj pamätník obetí holokaustu. Verejnosť v súčasnosti môže pietne miesto kedykoľvek navštíviť.

„Cintorín bol kompletne zarastený, takmer všetky náhrobné kamene boli pováľané, mnohé boli zlomené a niektoré aj ukradnuté,“ spomína podpredsedníčka združenia Lucia Poľanská. Areál preto začali postupne čistiť, obnovili múr, ktorý ho obkolesuje, a pozornosť venovali aj poškodeným náhrobkom. „Podarilo sa nám zachrániť 92 náhrobných kameňov. Z mnohých sa zachovali iba úlomky, ktoré dnes zdobia časť múru cintorína spolu so symbolickými hrobmi obetí holokaustu,“ doplnila Poľanská. V prácach plánujú pokračovať aj tento rok. V areáli by mali osadiť informačné tabule a pridať by mala aj zeleň.

Cintorín v Starej Turej pravdepodobne pochádza z 18. storočia. Najstarší nájdený náhrobok je z roku 1794 a posledný človek, ktorý je tu pochovaný, zomrel v roku 1939. Miesto svojho posledného odpočinku tu našli aj dve dcéry rabínov. Jedna bola dcérou známeho vrbovského rabína Kopela Charifa Reicha a druhá dcérou Meira z Brezovej pod Bradlom. „Na cintoríne sú pochovaní viacerí Židia z rodu Levitov a je pravdepodobné, že priezvisko Bustín sa rozšírilo práve zo Starej Turej,“ prezrádza členka združenia a autorka knihy Osudy Židov Starej Turej Eva Tomisová.

OVPLYVNILI HO AJ DREVENICE

Už rodinné prostredie, z ktorého pochádzal, ho predurčovalo na to, aby sa zaradil medzi významné osobnosti. Otec Štefan bol spoluzakladateľom Matice slovenskej, matka Emília bola dcérou Samuela Jurkoviča, zakladateľa Gazdovského spolku v Sobotišti. Dušan Jurkovič sa narodil v Turej Lúke, ktorá je dnes časťou Myjavy, v roku 1868. Dodnes patrí medzi ikony slovenskej architektúry. Jeho diela môžeme obdivovať na Bradle i v mnohých ďalších miestach na oboch stranách hranice.

„Jurkovičova tvorba bola poznačená tradicionalizmom v tom najkrajšom zmysle slova,“ hovorí architekt Július Bruna. Vo svojich dielach neraz ukazoval silnú spätosť s našou

krajinou, pričom ho očarila najmä ľudová tvorba. „Silne ju reflektoval a zároveň sa ju snažil zachrániť, a to prostredníctvom nového fenoménu, ktorým sa

stali sa súčasťou výstavy. Napríklad v Prahe prezentoval čičmiansku architektúru,“ dodáva architekt Július Bruna. Dušan Jurkovič navyše stál pri zrode pamiatko-

vej ochrany na Slovensku, čo neskôr viedlo k vzniku pamiatkových úradov. Neskôr jeho tvorbu ovplyvnila spolupráca s českými funkcionalistickými architektmi. Turistické zariadenia pod Radhoštem, súbor 20 kúpeľných objektov v Luhačoviciach či päť vil pod bratislavským Slavínom – aj to sú diela, ktoré po sebe Jurkovič zanechal. „Okrem toho bol vlastníkom tehelne. Vytvoril nový model prefabrikovaných dielcov, ktoré vyrábali z keramiky a ktoré mali slúžiť ako prvý krok k panelovej výstavbe na Slovensku,“ uzatvára Bruna. Na počesť Dušana Jurkoviča sa dodnes udeľuje aj špeciálna architektonická cena.

foto: <https://en.wikipedia.org/>

NAJDLHŠÍ PODZEMNÝ LABYRINT UKRÝVA ČACHTICKÝ KRAS

Podzemné priestory Čachtického krasu odborníci skúmajú už viac ako 100 rokov. Aktuálne vedú o zhruba desiatich významnejších jaskyniach, v ktorých sa nachádzajú aj dve priepasti s hĺbkou asi 80 metrov. Najdlhšou spomedzi všetkých, a to v rámci celej Chránenej krajiny oblasti Malé Karpaty, je Čachtická jaskyňa. V jej útrobach našli jaskyniari pozostatky viacerých pravekých zvierat vrátane jaskynného medveďa či mamuta.

Jaskyňa patrí medzi národné prírodné pamiatky. „Jej ochranné pásmo má viac než 400 hektárov, čo je úctyhodné,“ upozorňuje jaskyniar Lukáš Kubičina z Oblastnej skupiny Čachtice. Oficiálne ju objavili v roku 1956. Podľa Kubičinu však obyvatelia Čachtíc odhalili podzemné priestory už o dva roky skôr.

„Zatiaľ je zmapovaná dĺžka asi 3800 metrov, čo sú takmer štyri kilometre chodieb. Na západné Slovensko je to nepredstaviteľné. Jaskyňa je, samozrejme,

zdôj: Lukáš Kubičina

oveľa dlhšia. Keďže mnohé časti dodnes nie sú zmapované, v budúcnosti určite pribudnú ďalšie stovky metrov,“ vysvet-

ľuje skúsený jaskyniar. Prechod podzemnými priestormi nie je jednoduchý. Jaskyňa je veľmi členitá, plná rôznych odbočiek a zákutí. Tvorí ju systém „plaziviek“, puklín, priepastí a dómov. Len pri vstupe človek musí zdolať dva desať metrové rebríky, na dne pukliny do ďalších častí pokračuje štvornožky. „Mávali sme tam rôzne akcie. Vtedy sme v jaskyni strávili aj tri dni. Ani za takúto dobu sa nedá prejsť celá. Samotný hlavný trakt sa dá otočiť za jeden deň, ale ak má človek prejsť úplne všetko, tak tam strávi niekoľko dní,“ konštatuje Kubičina.

Podzemné priestory lákajú už niekoľko generácií jaskyniarov. Naposledy ju navštívili biológovia z Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach. V jaskyni bolo doposiaľ zistených osem druhov netopierov. Vo väčšom počte tu zimuje netopier obyčajný aj podkovár malý.

dvojstranu pripravila: (bas)

ABECEDA

BRADLO

Spravila symbol česko-slovenskej štátnosti medzivojnového obdobia. Mohyla na Bradle sa začala stavať krátko po Štefánikovom pohrebe, slávnostne odhalená bola v roku 1928. V roku 2009 bola zapísaná do zoznamu Európskeho kultúrneho dedičstva.

CENA DUŠANA JURKOVIČA

Najstaršie architektonické ocenenie sa Slovensku, ktoré funguje od roku 1964. V súčasnosti ho udeľuje Spolok slovenských architektov autorovi alebo kolektívu za dielo, ktoré prispieva k zvýšeniu úrovne a prestíže architektonickej alebo urbanistickej tvorby.

ČACHTICKÉ VÍNO

Čachtické červené si údajne dávala posilať cisárovna Mária Terézia, pričom samotná tradícia pestovania vínej révy v obci siaha až do čias Rimanov. Vápencové podlažie, na ktorom ju aj dnes pestujú, je veľmi podobné podlažiu francúzskej vinohradníckej oblasti Bordeaux.

JASKYNE

Územie CHKO Malé Karpaty je lákadlom aj pre jaskyniarov. Jeho súčasťou je 8 krasových celkov približne 360 neprístupných jaskýň a 635 krasových závrto. Jedná jaskyňa, ktorá sa dá navštíviť, je jaskyňa Driny v Smolenickom krase.

MALÉ KARPATY

Horský krajinný celok v západnej časti Slovenska. Ide o nevysoké stredohorské pásmo s dĺžkou asi 100 kilometrov. Jeho severovýchodnou dominantou sú Čachtické Karpaty, na juhozápade zase Devínska Kobyla.

ŽIDOVSKÁ OBEC

Prví židovskí obyvatelia zrejme prišli do Starej Turej z Moravy. Najskôr sa usadili v Novom Meste nad Váhom a odtiaľ putovali ďalej. Židovská obec v Starej Turej svojho rabína pravdepodobne nikdy nemala, patrila pod rabínát v Novom Meste nad Váhom.

MENU KRÁĽOVSKÉ, CENY ĽUDOVÉ

Hotel Gino Park Palace ponúka okrem gurmánskeho zážitku aj romantiku či turistiku

Už ste niekedy boli na kráľovskej večeri v historickom prostredí za takmer ľudové ceny? Ak nie, bola by škoda prísť o tento gastronomický zážitok. Kde? Na Hornom Považí sa pod Považským hradom rozprestiera dvojpodlažný historický kaštieľ s nádvorím, fontánou a vlastnou reštauráciou. Veľký areál v Orlovom, ktorého súčasťou je štvorhviezdičkový hotel Gino Park Palace, má vskutku rozprávkovú atmosféru. V tamojšej reštaurácii nájdete vždy niečo lokálne, špeciálne, vytvorené z bežne dostupných potra-

vín, ktoré poznáte. „Chceme ponúknuť to, na čo ľudia nie sú zvyknutí – spojenie nových chutí a tradičných lokálnych surovín, ako napríklad mäso či syry. Nepripravujeme nič exotické, ani to nie je našou doménou. Len chceme, aby zákazníci mali z jedla príjemný zážitok. À la carte sa skladá z niekoľkých jedál. Ponuka nie je široká, zato veľmi pestrá. Potrpíme si na kvalitné jedlá z kvalitných surovín. Pri oslavách a firemných večierkoch sme veľmi flexibilní,“ hovorí manažérka rozvoja hotela Elizabeth Šilhanová. Samotný kaštieľ je obľúbeným miestom na svadobné hostiny. Celú svadbu vám do bodky naplánuje aj pripraví hotelový tím, a to výsostne podľa vašich

predstáv. Či už ide o skladbu jedálneho lístka, alebo výber miesta na svadobný obrad. Dôležité je prelúsknuť si terén vopred a dohodnúť detaily, ktorých súčasťou je aj výber menu so šéfkuchárom. Je len na vás, či túžite po tradičnej svadbe, alebo hľadáte niečo netypické. Priamo v kaštieli sa nachádza aj kaplnka, jedna z výkladných skriň barokovej kúrie. Predstavuje lákadlo nielen pre svadobčanov, ale

aj pre ľudí, ktorí tam každú sobotu prichádzajú na obľúbené omše. „Môžete si vybrať cirkevný obrad v kaplnke alebo civilný obrad v altánku, ktorý je súčasťou historického parku. Ľudia vedia, prečo sa pre nás rozhodujú,“ dodáva Šilhanová. Príjemným spestrením je ponuka zážitkových pobytov. Čo tak napríklad Romantic alebo Relax balík pre dve osoby vrátane wellness? Zákazníci si ho nevedia vynachváliť. Rovnako

OCHUTNALI SME

PREDJEDLO

- Bravčová hlava, panko strúhanka, fenikel, pažítka

HLAVNÉ JEDLO

- Pomaly pečená tel'acia kľižka, zeler, ružičkový kel, arašidy

ako zážitkové pobyty spojené s ochutnávkou jedál či gruzínskych vín. „Najnovšie počas víkendov ponúkame prehliadky kaštieľa. Ľudia môžu vidieť či zažiť niečo nové, príjemné, inšpirujúce. Záujem nás teší, klientela sa k nám vracia, niektorí zákazníci aj piaty raz. A prichádzajú noví, čo je pre nás veľmi dôležité a dáva nám to spätnú väzbu,“ zdôrazňuje Elizabeth Šilhanová.

Kaštieľ láka ľudí z rôznych kútov Slovenska, ale aj zahraničných návštevníkov. Ničím výnimočným preto nie sú ani medzinárodné svadby. A už vôbec nie, ak si Bratislavčan vezme východniarku a svedkovia sú trebárs z Oravy alebo z Tokaja...

Rôznorodosť chutí podľa ročného obdobia

Ako už pri našich košovkách na potulkách po Trenčianskom kraji býva zvykom, aj v Gino Park Palace v Orlovom sme

otestovali tamjšie aktuálne menu. Ocenili sme takmer ľudové ceny v takých honosných

priestoroch a ochutnali špeciality šéfkuchára. Boli sme zvedaví na inšpirácie a grify, ktoré

si pre nás pripravil a priamo pred nami aj naaranžoval. Na tanieri sa nám zjavilo predjedlo s udivujúcim názvom bravčová hlava a následne hlavné jedlo – pomaly pečená teľacia kľižka, ktoré chutili znamenite. „Naším zvykom je obmieňať jedálny lístok tri- či štyrikrát do roka. Preferujeme sezónne jedálnečky, pretože v lete ľudia siahnu skôr po ľahšom jedle a v zime naopak po výdatnejšom. Všetky jedlá obsahujú aj niečo na podporu chuťových pohárikov. Nevyhýbame sa ani technike marinovania a fermentovania, ktorá je dnes in.

Snažíme sa byť aj ekologickí, z regionálnych surovín väčšinou spotrebujeme všetko, čo sa

Kvalita jedla: ★★★★★
Lokalita: ☆★★★★
Obsluha: ★★★★★

Celkový dojem: ★★★★★

dopestuje,“ dopĺňa šéfkuchár Ján Adámik.

Musíme povedať, že rôznorodosť chutí nás príjemne prekvapila. Sezónne potraviny vynikli nielen chuťou, ale aj farbou. Naše jazyčky sa obľúbili ešte dlho po odchode z reštaurácie. Takže ak plánujete romantický výlet, zážitkovú dovolenku, večeru s najbližšími alebo ste sa rozhodli povedať si „áno“ v luxusnom prostredí, Gino Park Palace je ideálnym miestom. Navyše podporíte regionálny cestovný ruch a tunajších chovateľov či pestovateľov. Stačí navštíviť kaštieľ v Orlovom, ktorý je učupený pod Považským hradom.

Nina Osvaldová
 foto: Rado Stoklasa

KOSTOLÍK SA OTVÁRA NA VALENTÍNA

ZABUDNUTÉ
MIESTA

Chrám v obci Ladce je súčasťou areálu kaštieľa Motešických a bežne doň verejnosť vstúpiť nemôže. Pred pandemiou však svoje brány otváral vždy 14. februára. Kostol je totiž ako jediný v Trenčianskom kraji zasvätený sv. Valentínovi. Valentín bol pôvodne kňazom v Ríme. Na čele mocnej ríše vtedy stál cisár Claudius, ktorý bol presvedčený, že vojaci by sa nemali ženiť ani si zakladať rodiny. Valentín však tento zákaz nerešpektoval a zamilované páry potajme oddával, čo ho napokon stálo život. Kňaza najprv uväznili a v roku 269 ho neďaleko rieky Tiber popravia. Pred smrťou vraj poslal z väzenia listok s venovaním „Od Tvojho Valentína“ určený dcére žalárnikovi, do ktorej sa zaľúbil. A nielen to. Dievčine mal navyše prinavrátiť sluch a zrak. Aspoň tak tvrdia legendy. Prečo sa tento svätec stal patrónom kostola v Ladcoch, nevedno. V každom prípade sa o jeho pristavanie ku kaštieľu Motešických v polovici 18. storočia postarala barónka Judita Tolvaj, ktorá bola silne

nábožensky založená. V regióne môžeme vidieť jej stopy napríklad v neďalekej Košeci, kde dala postaviť Kaplnku svätej Anny. „Judita bola druhou manželkou Imricha Motešického, ktorý zomrel v roku 1748. Posviacky kostola v Ladcoch sa už nedožil, keďže chrám bol vysvätený v roku 1760 grófom Antonom Révayom, vtedy pomocným ostrihomským biskupom, neskôr nitrianskym biskupom,“ vysvetľuje historik Tomáš Michalík. V deň posviacky sa v kostole konala aj významná cirkevná slávnosť – birmovka. Zúčastnili sa na nej stovky ľudí rôznych vekových kategórií zo širokého okolia, pričom Judita Tolvaj sa stala niekoľkonásobnou birmovnou mamou. Životná púť tejto významnej ženy sa skončila v deň,

keď pochovala svojho jediného potomka – 18. februára 1769. Do krypty kostola v Košeci ju k synovi Jozefovi uložili štyri dni po jeho pohrebe.

Do kostola, ktorý vyrástol v Ladcoch, však ľudia bežne vstúpiť nemohli. Omše sa v ňom konali len dvakrát za rok.

„Najskôr to bolo 14.

februára pri príležitosti sviatku

sv. Valentína

a druhýkrát

v druhej

polovici

júla, teda na

výročie jeho

posviacky,

“ opisuje

Michalík. Po

zvyšok roka muse-

li veriaci z Ladiec

navštevovať farský kostol v Košeci. Aj dnes sa v chráme konajú omše len sporadicky, no zakaždým sa tešia veľkému záujmu. „Robí sa omša raz do roka, a to na Valentína. Ľudia prichádzajú v hojnom počte, až som prekvapený, koľko ich tu býva,“ približuje kostolník Juraj Košút s tým, že počas

pandémie dostali „valentínske“ bohoslužby pomyselnú stopku. Návšteva kostola je pritom veľkým zážitkom. Jeho interiéru dominuje rokoko a iluzívna maľba. Nachádzajú sa v ňom dva oltáre. Hlavný je zasvätený sv. Valentínovi, bočný sv. Jánovi Nepomuckému. V minulosti sa v ňom údajne nachádzali aj relikvie sv. Valentína a sv. Kríža, ale túto informáciu sa odborníkom nateraz nepodarilo potvrdiť.

História kostola bezprostredne súvisí so samotným kaštieľom, ktorého je súčasťou. Pod výstavbu oboch budov sa podpísala rodina Motešických, ktorej členovia v kaštieľi pobývali skoro 150 rokov. „Motešickí patrili k významným rodom strednej šľachty Trenčianskej aj Nitrianskej stolice a viacerí jeho členovia zastávali dôležité župné funkcie. Okrem Motešíc a Ladiec im patrili aj kaštiele v Moravanoch nad Váhom, Kovarciach, Hule či pod Malými Karpatmi,“ zdôrazňuje Michalík.

Po Motešických vlastnil kaštieľ zakladateľ miestnej cementárne Adolf Schenk, v medzivojnovom období tu zase sídlila rehoľa vincentiek. Po druhej svetovej vojne bola budova v rukách armády a následne fungovala ako odborné učilište a internát. To všetko sa podpísalo pod jej súčasný nelichotivý stav.

Aktuálne čaká časť kaštieľa, ktorý je v súkromných rukách, rekonštrukcia. „V blízkej budúcnosti bude jeho západná časť obnovená z takzvaných nórskych fondov. Z pamiatkového hľadiska ide o najvýznamnejšiu časť celého kaštieľa, ktorá predstavuje asi desať percent jeho rozlohy,“ konštatuje Michalík. Priestory by mali v budúcnosti slúžiť ako kreatívne centrum a umelecká rezidencia, pričom ich súčasťou bude expozícia zameraná na históriu kaštieľa aj samotného kostolika.

Trenčín
Region
NA KONCI
KRAJA

ŠTVRTOK NA CELÝ ROK

NAVŠTÍVILI SME OBEC, KDE SA ŠPORTUJE ZA VÝSADBU NOVÝCH LÍP

Na pravej strane rieky Váh, na úpätí Bielych Karpát a na hranici okresov Nové Mesto nad Váhom a Trenčín sa rozprestiera Štvrtok. Dedinka učupená pod rozľadňou Hájnicia v tesnom dotyku s Haluzickou tiesňavou patrí pod krajské mesto. A aký iný deň než štvrtok sme si mohli vybrať na návštevu Štvrtka, ktorý je na konci okresu a kde lísky dávajú dobrú noc?

„Každý týždeň vo štvrtok sa tu vraj konal jarmok, preto obec dostala tento názov. V minulosti sa používal aj názov Štvrtok nad Váhom,“ vysvetľuje Luděk Lukáč, ktorý nás už dlho pozýval na návštevu. Štvrtok v kalendári susedí so stredou a s piatkom, náš Štvrtok susedí s Haluzicami, Trenčianskymi Bohuslavcami, Bošácou, Beckovom a Ivanovcami. Pozor, pri pátraní po ňom na mape sa nepomýľte. Na Slovensku je Štvrtok hneď niekoľko: Štvrtok na Ostrove pri Šamoríne, Plavecký Štvrtok na Záhorí a Spišský Štvrtok.

„Raz sa mi stalo, že balík, ktorý som si objednal, putoval na Spiš, odtiaľ na Záhorie, potom na juh Slovenska, až sa dostal do

toho pravého Štvrtka, teda ku mne,“ smeje sa náš sprievodca.

Až do 30. rokov minulého storočia tadiaľ prechádzala historická hradská cesta, ktorá spájala Čachtický a Trenčiansky hrad.

Neskôr sa vybuodovala cestná magistrála v úseku Nové Mesto nad Váhom – Trenčín.

Chotárný názov Stráža na pomedzí Haluzíc a Štvrtka poukazuje na to, že v období feudalizmu tu existovalo strážne stanovisko s menším počtom vojakov.

V obecnom erbe je vyobrazená Panna Mária stojaca na polmesiaci, ktorá v ľavej ruke drží dieťaťko a v pravej žezlo. Hoci sa obec nachádza na hranici dvoch okresov, patrí pod Trenčín. „Vždy sme k nemu mali najbližšie, aj historicky sa k nemu viažeme, ale dvesto metrov za dedinu už leží okres Nové Mesto nad Váhom.“

Lipy za kilometre

V období, keď na Slovensku zúrila pandémia koronavírusu, miestni obyvatelia sa rozhodli individuálne športovať.

„Zbierali sme kilometre. Dali sme si také predsavzatie, že odbicyklujeme vzdialenosť okolo rovníka. Od januára

do decembra minulého roka sme nazbierali 87-tisíc kilometrov, takže okolo rovníka sme napokon prešli dvakrát.

Nedávno obecny úrad sľúbil za každých

50-tisíc kilometrov vysadiť jednu lipu, takže máme motiváciu. K dnešnému dňu sme si vyšportovali dve lipy,“ ukazuje pán

Lukáč na mieste v tesnej blízkosti tenisových kurtov, ihriska pre plážový volejbal a na dosah

pekne zrekonštruovaného kultúrneho domu. „Začalo nás desať, teraz nás je už šesťdesiat. Keď každý rok vysadíme dve lipy, budeme spokojní,“ dodáva. Obec sa

rozrastá a zvyšuje sa aj počet obyvateľov. „V poslednom čase je tu stavebný boom. Vyrástli tu dve nové ulice a aj priamo v obci sa stavia, kde sa dá. Je to super miesto na život, lebo je tu pokoj. Nad obcou je Haluzický kostolík či rozhľadňa Hájnica. Sme v prírode, v blízkosti cyklotrás aj väčších miest,“ vyratúva.

Jadro pôvodnej obce Štvrťok vzniklo na vyvýšenine smerom na Haluzice. Časť výstavby v smere na Ivanovce od obecného úradu vznikla až po výstavbe evanjelickej školy. „Popri novšej výstavbe tu nájdeme aj staršiu ľudovú architektúru prevažne z 19. a zo začiatku 20. storočia vo forme obytných domov, stodôl a výšok postavených z pálenej aj nepálenej tehly,“

uvádza Luděk Lukáč. Hlinená tehla sa vyrábala priamo vo Štvrťku, kde po výstavbe cesty z Nového Mesta nad Váhom do Trenčína vznikol kameňolom. Otvorila ho firma Štefanec a Lošonský a pred vojnou zanikol.

Evanjelici aj katolíci

Hoci sa blíži Veľká noc, tradičné oblievačky už takmer vymizli. „Boli časy, keď sa u nás oblievalo vo veľkom, doslova sa chodilo s kýblami vody,“ spomína rodák zo Štvrťka. „Teraz sa tu konajú rôzne podujatia pri príležitosti MDŽ, Dňa detí, na Mikuláša či pri stavaní mája. Buď priamo v obci, na ihrisku, alebo v lokalite Studnička nad obcou, kde sa odjakživa

na Jána varili guláše. Počas pandémie sa to však nedalo robiť,“ pokrčí plecami. V centre obce pri obecnom úrade je vybudovaná drevená búdka s knihami. „Požičaj si knihu, vráť alebo vymeň za inú. Ďakujem, sused,“ hovorí nápis na nej. „Máme tu aj knižnicu, ktorá je v najstaršej obcej budove z roku 1899,“ dopĺňa náš sprievodca.

Presunieme sa ďalej a vidíme funkčnú modrú zvonnicu, pri ktorej evanjelici vo Štvrťku v roku 1873 zriadili vlastnú školu. Jej zvon bol vyrobený vo zvonolejárskej dielni J. Pozdech v Budapešti v roku 1875. „Neskôr, v roku 1899, ju nahradili murovanou zvonnicou. Na zvonici je aj druhý zvon vyrobený v roku 1930 u bratov Fischerovcov v Tnave. Školu navštevovali aj deti zo susedných Haluzíc. V roku 1924 zriadila v obci ľudovú školu aj rímskokatolícka cirkev. Obe školy sa v roku 1942 zlúčili do spoločnej štátnej ľudovej školy. V priestoroch bývalých škôl sa hrávali aj ochotnícke divadlá, dnes tu majú bohoslužby evanjelici i katolíci. Klasický veľký kostol sme tu nikdy nemali, vždy sme patrili pod inú obec,“ vysvetľuje Luděk Lukáč a ukazuje na zachovalé lipy v okolí z rokov 1927 a 1948.

Cestou mīname zachovalé studne. „To sú jedny z prvých, ktoré sme tu mali, kým ešte nebola zavedená voda a studne mali len tí zámožnejší. Bolo ich tu päť či šesť.“

Vyhľadávaná lokalita

Za nami zostávajú posledné domy a šípky nás navigujú na Haluzickú tiesňavu. „Najmä v posledných dvoch pandemických rokoch tam chodievajú davy ľudí. Väčšinou chodia z opačnej strany, ale

foto: planetslovakia.sk

aj od nás. Najprv prejdú od kostolíka z Haluzíc cez tiesňavu, kadiaľ sa dostanú do nášho chotára, kde je taký pekný jarok. A odtiaľ prídu až k nám na autobusovú zastávku, čiže prechádzajú vrchom dediny,“ opisuje potulky turistov Luděk Lukáč, kým stúpame obcou.

„Keď si človek švihne, za pätnásť minút je v Haluziciach. Je to len kúsok, čo využívajú najmä turisti, ktorí sem chodia pešo i na bicykli. Na rozhl'adňu je z Haluzíc vyšliapaný chodník, od nás je to strmšie. Väčšina ľudí prejde tiesňavou a od Haluzíc pokračuje na Hájniciu.“

Prichádzame sa presvedčiť na vlastné oči a chvíľu postojíme na rázcestí, ktoré vedie k oblúbeným turistickým cieľom. „Dá sa tam dostať dvoma trasami. Tadiaľto vedie potok z Haluzíc. Tie kaskády nám robili Taliani, keď sa tiesňava dávala dokopy. Celoročne tu tieklo toľko vody, že sme sa mohli kúpať. Teraz na jar je vody len trocha,“ približuje Luděk Lukáč.

Keď už sme pri tom, rozhl'adňu týčiacu sa na kopci vidíte zo Štvrťka aj voľným okom. Je to síce menšia, len sedem metrov vysoká drevená kupola, ale je ľahko prístupná najmä z Haluzíc. Cestu zvládnú

aj deti či seniori. Je ideálnym miestom na oddych, grilovačku, opekačku a sú odtiaľ krásne výhľady na západ slnka, Biele Karpaty, Považský Inovec a obce Bošáckej doliny. Dokonca aj Štvrťok máte ako na dlani.

Ak sa chcete vyhnúť davom ľudí počas víkendu a užiť si krásnu prírodu v tichom prostredí, určite sa k Haluziciam vyberte

zo Štvrťka. A ak sa im chcete vyhnúť aj cez týždeň, na návštevu si zvolte štvrtok. Obec Štvrťok však otvára svoju náruč nielen vo štvrtok, ale po celý rok. Príďte sa presvedčiť a vyčistiť si hlavu.

Nina Osvaldová
foto: miba

Strieborný web

Webstránka Trenčianskeho kraja obhájila striebornú priečku v súťaži Zlatý erb, ktorú vyhlasuje Únia miest Slovenska a eSlovensko spoločne so Združením informatikov samospráv Slovenska a Úniou nevidiacich a slabozrakých Slovenska. Od prvenstva ju na základe hodnotenia odbornej poroty delili necelé dva body. V kategórii Najlepšia stránka miest a mestských častí získala prvé miesto webstránka mesta Stará Turá, ktorá si odniesla aj špeciálnu cenu Grand Prix. V kategórii Najlepšia stránka obcí obsadilo Nitrianske Pravo bronzovú pozíciu.

Najlepšie školy

V kategórii Stredná odborná škola dosiahla spomedzi krajských odborných škôl najlepšie umiestnenie v rebríčku INEKO Stredná zdravotnícka škola v Považskej Bystrici, ktorá v prvej desiatke celoslovenského meradla obsadila 8. miesto. Trojku najlepších SOŠ v rámci Trenčianskeho kraja dopĺňa Obchodná akadémia Považská Bystrica a Stredná priemyselná škola Dubnica nad Váhom. V kategórii Gymnázium sa v prvej dvadsiatke rebríčka INEKO nachádzajú dve župné školy, a to Gymnázium Ľudovíta Štúra v Trenčíne na 11. mieste a na 14. mieste Gymnázium Dubnica nad Váhom. (bm)

NA DOTÁCIE PÔJDE TRIŠTVRTE MILIÓNA EUR

Žiadať o financie na podporu kultúrno-spoločenských a športových podujatí je do konca marca možné v rámci Dotačného systému TSK či Participatívneho komunitného rozpočtu TSK. „Objem finančných prostriedkov určených na podporu podujatí a projektov z Dotačného systému TSK zostal nezmenený, a to vo výške 300-tisíc eur,“ uviedla Renáta Ozimová, vedúca Odboru finančného Úradu TSK. Zaujímavé komunitné projekty obyvateľov kraja bude aj v roku 2022 možné premeniť na skutočnosť vďaka Participatívne komunitnému rozpočtu TSK, prostredníctvom ktorého sa medzi navrhovateľov zo všetkých okresov kraja rozdelí 200-tisíc eur.

Originálne environmentálne nápady obyvateľov kraja, ktoré menia Trenčiansku župu na zelenú, bude možné aj v tomto roku realizovať vďaka grantu Zelené oči. Po novom sa dá žiadosť podať elektronicky, a to v rámci troch hodnotiacich kôl s uzávierkami do 31. 1., 31. 3. a 31. 5. 2022. Rozpočet grantu je aj v tomto roku 80-tisíc eur. Župa v tomto roku plánuje poskytnúť podporu aj návrhom mladých

ľudí na stredných školách. V rámci participatívnych rozpočtov na stredných školách si študenti budú môcť navrhnúť rôznorodé projekty, podieľať sa na diskusiách k rozpočtom a aktívne vstupovať do fázy hodnotenia a rozhodovania. „Na nápady mladých ľudí na našich stredných školách sme vyčlenili

vlastností a zvýšenie osobnostného rozvoja mladých ľudí navštevujúcich župné stredné školy, a to prostredníctvom ich zapojenia do medzinárodného vzdelávacieho programu Medzinárodná cena vojvodu z Edinburgu na Slovensku. Župa plánuje podporiť aj zážitkové vzdelávanie stredoškôľakov, na

38-tisíc eur, takže študenti každej župnej strednej školy budú môcť zrealizovať projekty za 1 000 eur,“ dodala Renáta Ozimová. Rovnakou sumou má kraj v pláne podporiť aktívnych pedagogických zamestnancov, rozvoj charakterových

ktoré v roku 2022 vyčlenila opäť 100-tisíc eur. Žiadosti môžu stredné školy posielať do konca mája. Všetky potrebné informácie nájdete na webovom sídle www.tsk.sk v sekciách k jednotlivým schémam. (mab)

DO BOŠÁCKEJ DOLINY PO NOVEJ CESTE

Motoristi môžu od konca decembra využívať vynovený úsek cesty, ktorý vedie Bošáckou dolinou až po hranicu s Českou republikou.

Štvorkilometrový úsek cesty III/1223, ktorá spája obec Zemianske Podhradie so slovensko-českou hranicou, bol financovaný v rámci cezhraničnej spolupráce Interreg V-A SK-CZ, cezhraničným partnerom župy bolo Ředitelství silnic Zlínského kraje. „Ide o investíciu vo výške viac ako 1 mil. eur s DPH. Opravil sa aj most, osem priepustov a stovky metrov zvodidiel. Zhotoviteľ stihol celú rekonštrukciu urobiť za 46 dní. Chceme sa poďakovať nielen jemu, ale aj starostom a starostkám Bošáckej doliny, že to komunikovali s občanmi, a ľudom za trpezlivosť počas realizácie prác,“ uviedol trenčiansky župan Jaroslav Baška. „Opravených bolo okolo 29-tisíc

m² povrchu vozovky, čo predstavuje približne 5 800 ton asfaltu. Vyvezli sme viac ako 5-tisíc kubíkov nevhodného podlažia, ktoré cestu degradovalo. Výsledok však stojí zato, a to najmä vďaka trpezlivosti investora, starostu aj domácich,“ zdôraznil riaditeľ závodu Bratislava Peter Tekel, riaditeľ závodu Bratislava spoločnosti EUROVEA SK. „Realizácia bola naozaj bezproblémová, obmedzenia sme zažili len minimálne. Laická aj odborná verejnosť usúdila, že cesta sa urobila dobre,“ povedal starosta Novej Bošáče Ján Žucha. (bam)

ŠPIČKOVÁ DIAGNOSTIKA PRE PACIENTOV

Vo vnútrobloku považsko-bystrickej nemocnice vyrástlo moderné Centrum diagnostiky, ktoré môžu ľudia využívať od 1. februára. Pre pacientov to znamená kvalitnejší diagnostický proces, kratšie čakacie lehoty na vyšetrenie aj zlepšenie ich dostupnosti.

Novovybudovaný diagnostický pavilón považskobystrickej nemocnice disponuje najnovším prístrojovým vybavením a ponúka komplexnú diagnostiku pod jednou strechou. „Je tu úplne nový CT prístroj, digitálny röntgen a sonografia. Celá investícia je v hodnote 3,4 mil. eur a je plne hrazená z rozpočtu Trenčianskeho samosprávneho kraja. Keďže sme Zelenou župou, aj toto Centrum diagnostiky disponuje zelenou pochôdnou strechou,“ povedal trenčiansky župan Jaroslav Baška. Pribudnúť

by k nim mala aj magnetická rezonancia. Predpoklad je, že by to mohlo byť ešte tento rok. Pacienti by tak nemuseli za vyšetreniami cestovať desiatky kilometrov. „Som rád, že tento pavilón je postavený v duchu 21. storočia a je akosi výkladnou skriňou našej nemocnice. Moderné technológie nám

umožnia diagnostikovať aj veci, ktoré sme v minulosti posielali do vyšších pracovísk,“ povedal riaditeľ nemocnice Igor Steiner. Vďaka investícii župy je prístrojové vybavenie vo vlastníctve nemocnice a všetky príjmy z jeho využívania pôjdu nemocnici. „Novinkou je, že

služby budú zabezpečované 24 hodín denne, 7 dní v týždni. To sa týka aj náhlych cievnych mozgových príhod, ktoré budú kvalitnejšie a rýchlejšie diagnostikované,“ vysvetlil primár rádiodiagnostického oddelenia Eduard Sirotný.

(mab)

„PANELKU“ ČAKÁ REKONŠTRUKCIA!

Obyvatelia Trenčianskeho kraja sa dočkali. Dlhoočakávaná rekonštrukcia panelovej cesty I/9 medzi obcami Chocholná-Velčice a Mníchova Lehota môže začať. Slovenská správa ciest (SSC) už podpísala zmluvu s víťazným uchádzačom.

Ide o investíciu vo výške 16,5 mil. eur, ktorá bude primárne financovaná z Operačného programu Integrovaná infraštruktúra. „Panelka je azda najviac rozbitá cesta na Slovensku. Teraz už nič nebráni tomu, aby sa mohli stavebníci konečne pustiť do práce,“ povedal minister dopravy a výstavby SR Andrej Doležal. Celkovo bude zrekonštruovaných 7,5 km cesty I. triedy, súčasťou projektu je aj rekonštrukcia šiestich vybraných križovatiek s cestami II. a III. triedy a siedmich mostných

objektov. „Motoristi si to po rokoch čakania určite zaslúžia. Zrekonštruovaná cesta prinesie aj benefity v podobe väčšej bezpečnosti a ohľaduplnosti k životnému prostrediu. Obyvatelia dotknutých samospráv sa teraz musia vyzbrojiť trpezli-

vosťou počas trvania rekonštrukcie, ktorá je dôležitá pre celý región,“ povedal trenčiansky župan Jaroslav Baška. Modernizácia „panelky“ by mala byť hotová do konca roka 2023.

(mib)

Investícia do školy

Žiaci Strednej odbornej školy Jána Antonína Baťu v Partizánskom, ale aj široká verejnosť budú môcť využívať vynovené priestory kuchyne i jedálne už tento rok. Súčasťou veľkej investície je aj rekonštrukcia spoločenských priestorov školy.

Pre záchranu životov

Na autobusových staniciach v okresných mestách Prievidza, Partizánske a Bánovce nad Bebravou sú umiestnené automatické externé defibrilátory. V situácii, keď je nutné zachrániť ľudský život, ich môže použiť ktokoľvek.

(bm)

Šaty robia aj nevestu

Ak sa vysloví slovo svadba, často sa nám ako prvé vybaví svadobné šaty. Ruku na srdce, väčšina hostí sa nevie dočkať, aké šaty si zvolí práve nevesta. Aký štýl, dĺžku, zdobenie, aký odtieň bielej, prípadne úplne inú farbu. V našom kraji však máme človeka, ktorého zaujímajú svadobné šaty z minulosti. Juraj Furo pochádza z Považskej Bystrice, je prvý a najmladší zberateľ dobovej svadobnej módy so špeciálnym projektom „Nevesta minulosti“.

Svadobná fotografia mu učarovala už v detstve. Obraz nevesty a ženicha sme v minulosti videli v rodinných albumoch ako najčastejší typ fotografie. Niet sa čo čudovať, dnešné digitálne fotoaparáty, nedajbože skvelá kvali-

ta fotiek z mobilných telefónov, boli čistou utópiou. Svadobný deň bol aj podľa Juraja jedinou príležitosťou našich predkov, aby sa „zvečnili“ na kabinetkách a fotografách.

Mal iba deväť rokov, keď našiel svadobný kroj prastarej mamy. Vydávala sa v roku 1934. „Kroj bielej farby s čiernou výšivkou štylizovanej

flóry Púchovskej doliny som po sedemdesiatich rokoch vyčistil, opravil a vyžehlil. Neskôr som

ho naaranžoval na krajčírsku figurínu s dlhým tylovým závojom a rozmarínovým venčekom, vedľa ktorej visela veľká zarámanovaná kolorovaná fotografia mojich prastarých rodičov ako manželského páru. Boli to moje prvé svadobné šaty v zbierke i prvý podnet

k výstave starého svadobného odevu,“ približuje najmladší zberateľ svadobných šiat počiatky zbierky v roku 2004.

Kolekciu dobovej svadobnej módy podčiarkol založením projektu „Nevesta minulosti“. V archíve má už viac ako 160 kusov svadobného odevu, závojev, rukavičiek, lodičiek a iných svadobných doplnkov z 20. storočia. Najstarší kusok pritom pochádza z roku 1900 z čias Rakúsko-Uhorskej monarchie a jeho stopy vedú do Horného Uhorska. Juraj Furo vďaka svojej vášni zachránil pred vyhodnením či spálením desiatky šiat a doplnkov. Samozrejme, nedostali sa k nemu v takom stave, v akom sú dnes. Pôvodnú krásu musel doslova zreštaurovať, aby následne v

depozitári uchoval ich historickú, umeleckú, emocionálnu i finančnú hodnotu. „Myslím si, že by bola veľká škoda prísť o krásy československej módy. Zanecháva nám príbehy, spomienky a ducha histórie našej krajiny ukryté v záhyboch čipky a jemných tylových závojach symbolizujúcich manželský zväzok.“ K svadobným šatám Juraj eviduje a uchováva aj svadobné fotografie, oznámenia, gratulácie či listy s ich svadobným príbehom.

„Nevesta minulosti“ potvrdzuje, že časy sa síce menia, ale túžby neviest ostávajú rovnaké. Počas svojho svadobného dňa chcú zažiť, cítiť sa výnimočne, a to aj vďaka výberu šiat. Niektoré neváhajú siahnuť po šatách, alebo aspoň látke zo zahraničia. Inak to nebolo ani u našich starých mám. Samozrejme, cestovanie, výber ani samotný nákup neboli také jednoduché ako v dnešnej dobe internetu a kuriérskych služieb. Spoločnosť sa museli na svoju rodinu či známych v zahraničí, ktorí im látku, prípadne hotové šaty poslali.

„Neskôr sa šaty dostávali do republiky ako zahraničná limitovaná konfekcia, a to najmä po roku 1985. Vďaka tomu je kolekcia obohatená aj o svadobné šaty zo zahraničia, ktoré však mali oblečené dámy na sobášu v Československu. Vytvára sa tak kontrast a diverzita módného odievania našich neviest minulého storočia v podobe tuzemskej aj dovozovej tvorby dámskej svadobnej módy,“ vysvetľuje zberateľ svadobných šiat. Mimochodom, práve rozpad Československa, teda prelom rokov 1992/1993, je hranicou pre „minulosť“ v rámci jeho konceptu.

V pláne múzeum šiat

Šaty, ktoré Juraj Furo zachraňuje a zároveň študuje, neponúka súčasným nevestám. Ide totiž o dobový archívny materiál a muzeálny exponát. „Nebolo by

možné, aby svadobné šaty pri pravidelnom početnom nosení, požičiavaní a čistení vydržali ďalšie desiatky rokov v nenarušenej kráse. Z týchto dôvodov ich starostlivo uchovávam s myšlienkou múzea, ktoré by som rád situoval v Trenčíne. Ten bol oddávna považovaný za slovenský Paríž, naše mesto módy a nevtieravej elegancie.“ Výstavu svadobných kúskov z minulosti si budete môcť pozrieť priamo na Trenčianskom hrade, predbežne počas leta.

Juraj Furo sa so svadobnými šatami stretáva aj v súčasnosti. Podieľa sa na pripravách svadobného stylingu či plánovaní svadobného dňa svojich známych „neviest súčasnosti“, ako ich sám nazýva. V dnešných časoch dokázali na svadbe zrkadliť dávno zabudnuté tradície našich „neviest minulosti“. Nechýbalo napríklad kedysi zaužívané venovanie brošne ani kytyca deväťora kvetín. Svadobná móda dnes obsahuje aj prvky vintage štýlu. Podľa

zberateľa z Považia ide o detaily materiálu a jeho úpravy, zdobenie, strih, styling či viazanie kytíc. To všetko podľa neho odkazuje na snovú krásu bývalých epoch.

(gas, Michaela Tišková, foto: archív Juraj Furo)

KAM V NAŠOM KRAJI?

MAREC – APRÍL 2022

Termín: do 18. apríla 2022

Názov: Prchavý dotyk hmly – autorská výstava

Veroniky Weberovej

Miesto konania: Výstavné priestory TSK, Trenčín

Web: www.tnos.sk

Termín: január – 21. máj 2022

Názov: Extrakt / Robo Kočan, Rudo Prekop

Miesto konania: Galéria M.A. Bazovského v Trenčíne

Web: www.gmab.sk

Termín: marec 2022

Názov: Deň tanca 2022

Miesto konania: Dubnica nad Váhom

Web: www.tnos.sk

Termín: marec 2022

Názov: Výtvarné spektrum 2022

Miesto konania: kino Mier, Považská Bystrica

Web: www.pospb.sk

Termín: marec, apríl 2022

Názov: Zámocký okruh (prehliadka)

Miesto konania: Bojnický zámok

Web: www.bojnicecastle.sk

Termín: marec, apríl 2022

Názov: Tréning pamäti I., II., III.

Miesto konania: Považské osvetové stredisko v

Považskej Bystrici

Web: www.pospb.sk

Termín: marec - máj 2022

Názov: POKLADY Z TRUHLICE, história a remeslá Marikovskej doliny

Miesto konania: Považské osvetové stredisko v

Považskej Bystrici

Web: www.pospb.sk

Termín: 16. marec – 14. apríl 2022

Názov: PRIZMA 2022

Miesto konania: Galéria Regionart pri RKC v

Prievidzi

Web: www.rkcpd.sk

Termín: 18. – 20. marec 2022

Názov: Divadelná dielňa 2022

Miesto konania: MsKS Nové Mesto nad Váhom

Web: www.tnos.sk

Termín: 19. marec 2022

Názov: HUDOBNO-SPEVNÉ A TANEČNÉ TRADÍCIE – Deti deťom

Miesto konania: Kultúrny dom Selec

Web: www.tnos.sk

Termín: 19. marec – 20. marec 2022

Názov: Jar na hrade Beckov

Miesto konania: hrad Beckov

Web: www.hrad-beckov.sk

Termín: 20. marec – 1. máj 2022

Názov: 205. výročie narodenia J. M. Hurbana

Miesto konania: Beckov, evanjelický kostol

Web: www.tnos.sk

Termín: 21. marec 2022

Názov: 32. ročník Čo vieš o hviezdach?

Miesto konania: Gymnázium Eudovíta Štúra Trenčín

Web: www.tnos.sk

Termín: 21. marec 2022

Názov: Koncert Lenky Filipovej

Miesto konania: Mestské kultúrne stredisko, Bánovce nad Bebravou

Web: www.kulturabn.sk

Termín: 22. marec 2022

Názov: Život pod hladinou

Miesto konania: Považské osvetové stredisko v

Považskej Bystrici

Web: www.pospb.sk

Termín: 23. marec 2022

Názov: 68. Hviezdoslavov Kubín – okresné kolo

Miesto konania: ZŠ Melčice – Lieskové

Web: www.tnos.sk

Termín: 24. marec 2022

Názov: 68. Hviezdoslavov Kubín – okresné kolo

Miesto konania: ZŠ Bzince pod Javorinou

Web: www.tnos.sk

Termín: 25. marec 2022

Názov: Mládež spieva

Miesto konania: Dom kultúry, Ilava

Web: www.pospb.sk

Termín: 26. marec 2022

Názov: HUDOBNO-SPEVNÉ A TANEČNÉ TRADÍCIE

Miesto konania: Galéria Vážka Trenčín

Web: www.tnos.sk

Termín: 26. marec 2022

Názov: Tužina Gro(o)ve Warm Up

Miesto konania: Piano Music Club Prievidza

Web: www.rkcpd.sk

Termín: 26. – 27. marec 2022

Názov: Víkend s J. R. R. Tolkienom

Miesto konania: hrad Beckov

Web: www.hrad-beckov.sk

Termín: 28. marec 2022

Názov: Spôsoby konzervácie zoológických zbierkových predmetov

Miesto konania: Trenčianske múzeum v Trenčíne,

Župný dom

Web: www.muzeumtn.sk

Termín: 29. marec 2022

Názov: Učíme sa umeniu: figúra a svetlo

Miesto konania: RKC v Prievidzi

Web: www.rkcpd.sk

Termín: 31. marec 2022

Názov: Knižničný fond šľachtického rodu Sizzo –

Noris v knižnici Trenčianskeho múzea v Trenčíne

Miesto konania: Trenčianske múzeum v Trenčíne,

Župný dom

Web: www.muzeumtn.sk

Termín: apríl 2022

Názov: Spoznaj, zaži, nauč sa - Nitrianske Rudno

Miesto konania: RKC v Prievidzi

Web: www.rkcpd.sk

Termín: apríl 2022

Názov: Deň Zeme

23. apríl

KURZ TRADIČNÉHO REZBÁRSTVA

Zručnosť predkov dokáže očariť nejedného našinca. Tak prečo si neskúsiť vyrobiť vlastnú lyžicu z dreva aj v dnešnej modernej dobe? Vďaka Centru tradičnej kultúry v Myjave môžete absolvovať rezbársky kurz, kde dostanete všetky potrebné informácie aj materiál, aby ste si mohli vyrobiť vlastnú lyžicu. „Kurz je určený pre začiatočníkov, ale aj zdatnejších majstrov, ktorí chcú rozvíjať cit k drevu pri jeho opracovávaní. Skúsenosti s rezbárskymi technikami nie sú potrebné,“ vysvetľila Eva Čmelová z Centra tradičnej kultúry. Lektorom bude Dušan Budinský. Kurz sa uskutoční 23. apríla 2022 od 9:00 do 13:00 v priestoroch Kultúrneho domu Samka Dudíka. Jeho cena vrátane poplatku za použitý materiál je 50 eur, prihlásiť sa naň môžete telefonicky alebo prostredníctvom e-mailu do 19. apríla.

zdroj: ctkmyjava.sk

1. apríl

LETOVÝ PLÁN

Svetový deň vtáctva si tradične pripomíname 1. apríla. Regionálne kultúrne centrum v Prievidzi preto práve v tento deň organizuje prednášku pre druhý stupeň základných škôl aj pre stredoškôlkov. Podujatie s názvom Letový deň vtákov im priblíži ich migráciu – jej zákonitosti, smery, dĺžku, rýchlosť, ale aj to, aký vplyv na ňu majú klimatické zmeny. Ako informovala Jana Hvojniová z prievidzského centra, prednáškou bude žiakov sprevádzať lektor Vladimír Slobodník. „Je to popredný slovenský ornitológ, člen Slovenskej ornitologickej spoločnosti BirdLive Slovensko a Slovenskej zoológickej spoločnosti. Desať rokov strávil v Národnej zoo Bojnice, tri roky pôsobil ako koordinátor celoslovenského mapovania mokradí a 23 rokov pracoval ako zoológ Chránenej krajiny Ponitrie,“ priblížila. Vstupné na prednášku je jedno euro na žiaka.

zdroj: rkcpd.sk

Miesto konania: Považské osvetové stredisko v Považskej Bystrici
Web: www.pospb.sk

Termín: 1. apríl 2022

Názov: Letový plán vtákov
Miesto konania: RKC v Prievidzi
Web: www.rkcpd.sk

Termín: 2. apríl 2022

Názov: Z našej kuchyne
Miesto konania: Posádkový klub (Dom armády), Trenčín
Web: www.tnos.sk, www.kornicka.sk

Termín: 2. apríl 2022

Názov: Divadelné predstavenie Milenec
Miesto konania: Mestské kultúrne stredisko, Bánovce nad Bebravou
Web: www.kulturabn.sk

Termín: 2. – 3. apríl 2022

Názov: Bláznivý víkend so šašom Beckom
Miesto konania: hrad Beckov
Web: www.hrad-beckov.sk

Termín: 3. apríl 2022

Názov: Nedeľná klasika: PiaTango Trio
Miesto konania: RKC v Prievidzi
Web: www.rkcpd.sk

Termín: 4. – 28. apríl 2022

Názov: 37. ročník Vesmír očami detí
Miesto konania: ZUŠ Karola Pádivého Trenčín, ODA Trenčín
Web: www.tnos.sk

Termín: 4. – 6. apríl 2022

Názov: Hviezdoslavov Kubín
Miesto konania: RKC v Prievidzi
Web: www.rkcpd.sk

Termín: 6. apríl 2022 o 17.00 h

Názov: Ako žiť s histamínom
Miesto konania: TSK, Trenčín
Web: www.tnos.sk

Termín: 7. apríl 2022

Názov: Mucha v kufri
Miesto konania: Ži:va, Bánovce nad Bebravou
Web: www.kulturabn.sk

Termín: 9. – 10. apríl 2022

Názov: Jar na hrade
Miesto konania: hrad Beckov
Web: www.hrad-beckov.sk

Termín: 10. apríl 2022

Názov: Vidiečanova Habovka
Miesto konania: RKC v Prievidzi
Web: www.rkcpd.sk

Termín: 10. apríl 2022

Názov: Eniki-beniki
Miesto konania: RKC v Prievidzi
Web: www.rkcpd.sk

Termín: 11. apríl 2022

Názov: 68. Hviezdoslavov Kubín – regionálne kolo
Miesto konania: Galéria M. A. Bazovského v Trenčíne
Web: www.tnos.sk

Termín: 12. apríl 2022

Názov: Hviezdoslavov Kubín
Miesto konania: Považské osvetové stredisko v Považskej Bystrici
Web: www.pospb.sk

Termín: 13. apríl 2022

Názov: Hviezdoslavov Kubín
Miesto konania: RKC v Prievidzi
Web: www.rkcpd.sk

Termín: 14. apríl 2022

Názov: Ako sa varilo v hradnej kuchyni

Marec – apríl

NÁRODNÉ PARKY SLOVENSKA

Vo Vlastivednom múzeu v Považskej Bystrici sa dozviete, aké krásy ukrývajú naše národné parky. Až do konca augusta je v múzeu sprístupnená výstava Národné parky Slovenska, ktorú pripravili v spolupráci so Slovenským múzeom ochrany prírody a jaskyniarstva v Liptovskom Mikuláši. Jej súčasťou je 18 informačných panelov, ktoré mapujú prírodné bohatstvo našich deviatich národných parkov. „Panelová výstava je doplnená zbierkovými predmetmi, napríklad fosíliami, paleontologickými nálezmi, herbárovými položkami rastlín i preparátmi hmyzu a stavovcov, ktoré dokumentujú to najzaujímavejšie a najzaujímavejšie, čo sa v našich národných parkoch dá vidieť,“ uviedla biologička Vlastivedného múzea Daniela Dúbravková. Výstavu spestruje aj niekoľko prvkov zážitkového vzdelávania, ktoré zaujmú najmä detských návštevníkov. „V prvom rade je to pútavý model krajiny, ktorý sme vytvorili za účelom názorne demonštrovať existenciu výškovej vegetačnej stupňovitosti karpatských lesov,“ spresnila Dúbravková. Deti si môžu vyskúšať aj prácu paleontológov a svoje znalosti z geografie Slovenska si zase overia prostredníctvom slepej mapy.

Miesto konania: hrad Beckov

Web: www.hrad-beckov.sk

Termín: 14. – 19. apríl 2022

Názov: Veľkonočné prechádzky zámok
Miesto konania: Bojnický zámok
Web: www.bojnicecastle.sk

Termín: 15. – 18. apríl 2022

Názov: Veľká noc na hrade
Miesto konania: hrad Beckov
Web: www.hrad-beckov.sk

Termín: 16. apríl 2022 o 16.00 h

Názov: Koncert
Miesto konania: Kostol sv. Štefana Kráľa, Trenčianske Teplice
Web: www.teplice.sk

Termín: 16. apríl 2022

Názov: Veľká noc na Trenčianskom hrade / Vajíčkova pátračka

Miesto konania: Trenčiansky hrad
Web: www.trencianskyhrad.sk, www.muzeumtn.sk

Termín: 19. apríl – 24. máj 2022

Názov: Foto-dokumentárne výstavy: Národní pomstítelia, Lekcie z Norimbergu: na zapamätanie, Oslobodenie Československa
Miesto konania: Výstavné priestory TSK, Trenčín
Web: www.tnos.sk

Termín: 20. apríl 2022

Názov: Fidlíkanti deťom
Miesto konania: Mestské kultúrne stredisko, Bánovce nad Bebravou
Web: www.kulturabn.sk

Termín: 20. apríl – 18. máj 2022

Názov: Príroda mojimi očami
Miesto konania: Galéria Regionart pri RKC v Prievidzi

Web: www.rkcpd.sk

Termín: 22. apríl 2022

Názov: Rozprávkové javisko
Miesto konania: Mestské divadlo, Púchov
Web: www.pospb.sk

Termín: 22. – 24. apríl 2022

zdroj: www.muzeumspb.sk

Názov: THALIA 2022

Miesto konania: RKC v Prievidzi, KaSS Prievidza
Web: www.rkcpd.sk

Termín: 23. apríl 2022

Názov: TANCUIJ, SPIEVAJ, ZAHRAJ SI – regionálna postupová súťaž a prehliadka
Miesto konania: Kultúrny dom Dolná Súča
Web: www.tnos.sk

Termín: 23. – 24. apríl 2022

Názov: Naprieč dejinami I: Žigmundove dukáty
Miesto konania: hrad Beckov
Web: www.hrad-beckov.sk

Termín: 24. apríl 2022

Názov: ZATANCUJME SI I – krajská postupová súťaž a prehliadka
Miesto konania: Kultúrny dom Dolná Súča
Web: www.tnos.sk

Termín: 26. apríl 2022

Názov: Učíme sa umeniu: Kvety suchým pastelom
Miesto konania: RKC v Prievidzi
Web: www.rkcpd.sk

Termín: 27. apríl 2022

Názov: 68. Hviezdoslavov Kubín – Podjavorinskej Bzince – krajské kolo
Miesto konania: Mestské kultúrne stredisko v Novom Meste nad Váhom
Web: www.tnos.sk

Termín: 28. apríl 2022

Názov: Morena, Morena
Miesto konania: kino Mier, Považská Bystrica
Web: www.pospb.sk

ZMENA PROGRAMU VYHRADENÁ!

VIAC POZVÁNOK NÁJDETE NA
WWW.TRENCINREGION.SK

...Z POŠTY...

Želám veľa inšpirácie, dobrých a zaujímavých článkov a veľa spokojných čitateľov v celom roku 2022. Vždy sa niečo nové prostredníctvom Vás dozviem, za čo Vám ďakujem. Máte dar oboznámiť ľudí o tajoch, ktoré sú im blízko a ani o nich nevedia. Som rada, že ste písali aj o Skanzene Route 66 vo Veľkých Kršteňanoch, o dedinke, v ktorej bývam. Ďakujem. Nech sa Vám darí.

Ahojte turisti a priatelia pohybu v prírode,

posielam Vám v mene ZO Mikroregión Bošáčka v predstihu propozície 5. ročníka diaľkového turistického pochodu Okolo Bošáckej doliny, aby ste si mohli naplánovať čas a zúčastniť sa.

Ak nám covidové opatrenia dovoľia, tak by zaujímavých trasách na slovensko-moravniť po dvoch rokoch 23. 4. 2022. Turistike zdar a v roku 2022 veľa prejdejších km.

Ak nám covidové opatrenia dovoľia, tak by zaujímavých trasách na slovensko-moravniť po dvoch rokoch 23. 4. 2022. Turistike zdar a v roku 2022 veľa prejdejších km.
Jaroslav Struhár

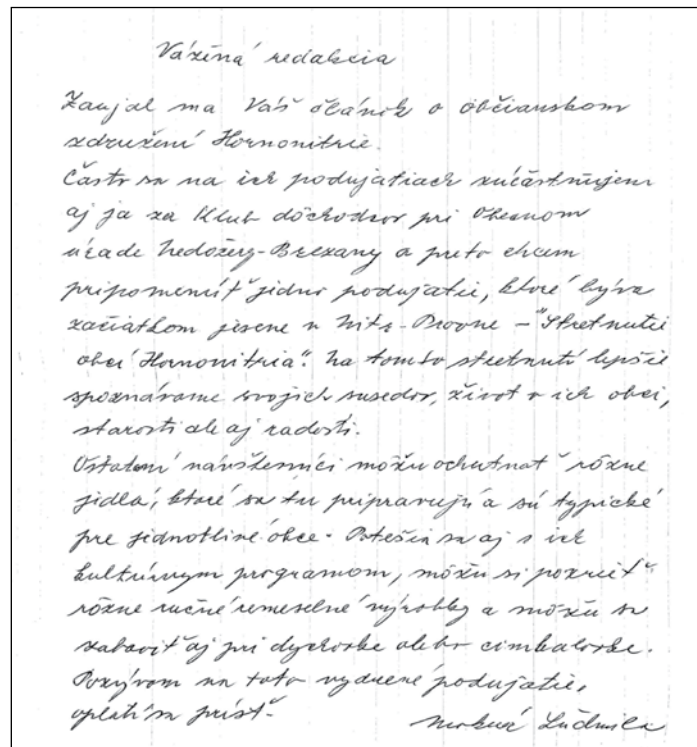
BORŠČ Z INOVECKEJ CHATY

Do jedného hrnca si dáme variť mäso a koreniny: čierne celé, nové celé a bobkový list. Mäso vložíme do horúcej vody, pridáme soľ. V druhom hrnci si na oleji osmažíme cibuľu, pridáme nastrúhanú surovú očistenú cviklu. Neskôr pridáme nastrúhanú očistenú mrkvu a petržlen a na záver aj rajčinový pretlak. Počkáme, kým sa prepo-

ja chute, a odstavíme.

Keď je mäso takmer hotové, pridáme k nemu nastrúhanú bielu kapustu a zemiaky. Keď zemiaky zmäknú, do vývaru pridáme osmaženú zeleninovú zmes z druhého hrnca. Premiešame, privedieme do varu a dochutíme kôprom a podľa chuti soľou. Podávame s kyslou smotanou.

OTESTUJTE SI VEDOMOSTI

- 1. Aká rastlina sa nachádza v logu CHKO Malé Karpaty?**
 - a) listnatec jazykovitý
 - b) poniklec veľkokvetý
 - c) leknó biele
- 2. V ktorom roku oficiálne objavili Čachtickú jaskyňu?**
 - a) 1912
 - b) 1956
 - c) 1972
- 3. Prví židovskí obyvatelia prišli do Starej Turej pravdepodobne z**
 - a) Prahy
 - b) Moravy
 - c) Budapešti
- 4. Koľko detí mala Mária Terézia, ktorá našla záľubu aj v čachtickom víne?**
 - a) 10
 - b) 13
 - c) 16
- 5. Ktorá stavba získala vlnu Cenu Dušana Jurkoviča?**
 - a) rodinný dom zo storočného humna v Turej Lúke
 - b) vyhladáková veža Bradlo
 - c) Základná škola Guliver v Banskej Štiavnici

Odpovede: A, B, B, C, C

Trencin región, dvojmesačník, marec – apríl 2022, číslo: 2. ročník VII., vyšlo: 14.3.2022. **Vydáva:** Trencin región, Krajská organizácia cestovného ruchu (KOČR), adresa: Trencin región – Krajská organizácia cestovného ruchu, K dolnej stanici 7282/20A, 911 01 Trencin, IČO: 42377897, poštová adresa: Trencin región – Krajská organizácia cestovného ruchu, K dolnej stanici 7282/20A, 911 01 Trencin. **Redakčná rada:** Eva Frývaldská, Lenka Kukučková. **Redakcia:** Radovan Stoklasa – šéfredaktor

a kolektív autorov. **Foto:** Radovan Stoklasa, archív redakcie – ak nie je uvedené inak. **Kontakty** – email: redakcia@trencinregion.sk, web: www.trencinregion.sk. **Náklad:** 111 300 ks, distribúcia v Trencianskom samosprávnom kraji: obce do 3000 obyvateľov – do schránok, obce a mestá nad 3000 obyvateľov: OcÚ, MsÚ, elektronická podoba: www.trencinregion.sk. Zaregistrované na MK SR, EV 5360/16, ISSN 2453-7942. Autorské práva vyhradené – použitie len so súhlasom vydavateľa.

Redakčná uzávierka čísla II/VII: 7. marca 2022, najbližšie číslo vyjde 5. mája 2022.

Pranostika	citoslovce naznačujúce poskakovanie	nepodľaňho	plazivo sa pohybuje	na iné miesto, inde	skladacia obrázková knižka pre deti	oklame (hovor.)	Autor krížovky: Juraj Mitošinka	nadula, nafúkla	patriaci mne	trhá (kniž.)	vzorec jodidu draselíného	mužské meno	malý oddiel	porucha vedomia (lek.)	ženské meno
odstraňoval z pokožky chľpy							zotmelo sa								
zbrojnoš (zried.)							priviedol 1. časť tajničky								
postupne zapiše											pitím uber srkajúc pilo, usfkało				
EČV Ilavy			indický panovník druh alkaloidu							jednota (odb.) spáľilo sa, popáľilo sa					
poľný hostinec v Turecku				búcha (hovor.) aróma					zásterka (bot.) člen. starého národa						
vyrobený z olova								2. časť tajničky súprava vagónov						nepozornosť (zried.)	mužské meno
4. časť tajničky							vláknitá látka rímske číslo 6								
Pomôcky: bard, lola, Keb, naja, kolargol	pevne sa uchovalo	Ondrej (dom.) nalepením nezverejní					vialo (bás.) často živia					egyptský boh zeme skr. súhv. Orión			
Una (dom.)					ligotavo tropická rastlina								skr. poly- etylénu vlastná gepardovi		
Teodora (dom.)				rímske číslo 101 zbíjaj			druh liečiva ospalo (zastar.)								
nariekavo								prileza dcéra krá- ľa Euryta							
vymôže si									predložka so 7. pád. grécke písmeno			skratka poručka prejav lásky			
skratka Európskej ligy			strana troj- uholníka poburoval (expr.)								pevec (kniž.) nastupuje- te do vlaku				
lebka (kniž.)				udrie drukom clonili					ponárjaj mužské meno					nahodil omietku, ovakoval	trápte sa, sužujte sa
spútala, poviazala								5. časť tajničky Laura (dom.)							
Pomôcky: Alarod, so- por, Italos, ostera, han	zaspím	3. časť tajničky ktorá rada spí					druh textílie štát v iz. Ázii								
upravia lôžko, postelú							Jarmila (dom.) kobra indická					nápev veľký krajec			
spinka						neochotne záujmová umelec, čin- nosť (skr.)								ozn. liet. Etiópie Alexander (dom.)	
namotaj na niečo					zatiarate skratka vysokého napätia										
určuje hodnotu (odb.)									syn Penelopy						
obyvateľ Málinca									drobila, mrvila						

Úspešným lúštitelom pošleme novú publikáciu „História včera a dnes“

Aj teraz nám do redakcie prišlo veľa správnych znení krížovky z dvojmesačníka Trenčín región, ktorá bola uverejnená v čísle január/február 2022. V krížovke sa ukrývala pranostika: „Na Mateja mráz, potom štyridsať ráz“. Z celkového počtu 283 lúštitelov sme vyzebovali šiestich, ktorí získajú novú publikáciu „História včera a dnes“.

Aj teraz sme si pre vás pripravili novú celostranovú krížovku, v ktorej sa ukrýva pranostika. Jej znenie nám posielajte najneskôr do 15. apríla 2022 na redakčný e-mail: redakcia@trenclinregion.sk alebo poštou na adresu: Trenčín región – Krajská organizácia cestovného ruchu, K dolnej stanici 7282/20A, 911 01 Trenčín. Výhercovia sa môžu opätovne tešiť na zaujímavé ceny. Držíme palce.

(red)

Výhercovia:

1. Bc. Anton Vážan, Kanianka
2. Ľudmila Rehorčíková, Horná Streda
3. Eva Šťastná, Považská Bystrica
4. Gabriela Maliníková, Brvníšte
5. Martin Boháč, Diviacka Nová Ves
6. Jozef Žatko, Nové Mesto nad Váhom

INŠPIRÁCIU HĽADÁ V ALPÁCH

MAJITEĽ INOVECKEJ CHATY IVAN BULÍK CHODÍ KRÍŽOM-KRÁŽOM PO SVETE

Vášnivý cestovateľ, fotograf, ale aj podnikateľ v cestovnom ruchu. Majiteľ Inoveckej chaty Ivan Bulík neraz opúšťa Trenčiansky kraj a okrem okolitých krajín navštevuje aj pravú exotiku. V rozhovore pre náš dvojmesačník prezradil, na čo sa po návrate najviac teší a pri akej činnosti si najviac vyčistí hlavu.

Keď sa s Ivanom Bulíkom stretne, buď sa odniekiaľ vrátil, alebo

som ju navštívil pred dvomi rokmi, tesne po mojom odchode definitívne zavreli hranice. Chcel som sa tam vrátiť, našiel som tam krásne kmene. Prileteli sme do Namíbie, ale na hraniciach s Angolou nebol nikto, žiadne autá. Krajina bola hermeticky uzavretá.

Sú tam nejaké reštrikcie v súvislosti s koronavírusom?

- Možno sa budú viacerí diviť, ale Angola má vysokú zaočkovanosť,

ich dali omylom. Policajti volali na ministerstvo zahraničných vecí a vnútra, čo s nami. Hliadka nakoniec uznala, že keď máme víza, tak nás aj pustia, ale musí sa za nás niekto zaručiť. Tak sme uviedli meno kamaráta spred dvoch rokov, ktorý bol policajt. Všetci sa zrazu zľakli, keď sme povedali jeho meno. Netušili sme, že jeho otec sa medzičasom stal poradcom prezidenta. To nás dostalo do krajiny. Cestovanie tam bolo naozaj komplikované.

**Čím vás takéto cesty lákajú? Od-
dych na pláži to nie je a nebezpe-**

ruchu?

- Samozrejme, ale skôr z alpského prostredia – Rakúska, Švajčiarska, Talianska. Načerpá som množstvo inšpirácií, ktoré som preniesol na Slovensko. Načo by som vymýšľal niečo nové, ak to staré je stále funkčné aj dobré? Snažím sa to u nás implementovať tak, aby sa to páčilo mne ako turistovi.

Ste viac turista, fotograf a publicista alebo podnikateľ v cestovnom ruchu?

- Práca v gastronómii ma veľmi baví, je pre mňa aj zábavou. Najviac relaxujem pri umývačke riadu. Keď je cez víkend v kuchyni veľa práce, nenechám si ujsť túto činnosť. Okrem riadu si vyčistím aj hlavu. Podnikanie beriem ako nevyhnutnú obživu.

Máte obľúbené jedlo, ktoré si dáte u seba na chate po návrate z exotických ciest?

- Už po prilete ma manželka čaká na letisku s treskou, rožkami a kofolou. A potom si dám u nás na chate jelení guláš. To musí byť, to mi na cestách chýba.

Pred dvomi týždňami ste sa vrátili z Angoly. Pripravujete už ďalšiu cestu?

- Vlni som bol v Južnom Sudáne. Do tejto ťažkej vojnovnej zóny je problém sa nielen dostať, ale sa v nej aj pohybovať. Krajina má síce obrovské náleziská ropy, ale je tam nedostatok

Kto je Ivan Bulík?

Cestovateľ, fotograf, publicista a majiteľ Inoveckej chaty, obľúbeného turistického bodu na Považí. Narodil sa v roku 1969 v Ilave, je ženatý, má dve deti. Precestoval už takmer celý svet, pričom sa zameriava na dokumentovanie zvykov, obradov a každodenného života ľudí mimo civilizácie. Ľudia v neznámych krajinách často pomáhajú jemu, preto sa v čase utečeneckej krízy na Ukrajine aj on rozhodol pomôcť. V chate pod vrchom Inovca poskytol strechu nad hlavou dvadsiatke žien a detí, ktoré utiekli pred vojnou.

členstvo číha na každom kroku...

- Rád spoznávam miestne kmene a fotografujem. Ak vidím na ulici zaujímavý príbeh, zachytím ho. Fotografovanie je droga. Spoznávam niečo nové, pekné... A miestne kmene sú krásne, fotografické.

Dá sa niečo, čo ste na cestách zažili, aplikovať v slovenskom cestovnom

benzín, nafty, všetkého. Ropa sa vyváža a samotní ľudia z toho nemajú nič. V októbri sa tam plánujem vrátiť a už teraz sa dohadujem s Pavlom Barabášom na spoločnej ceste. Chceme tam ísť v čase, keď všetko bude zelené, mokré. Je to obdobie rôznych obradov, tak sa teším na obrázky.

(ras,gab

foto: FB Ivan Bulík)

sa na cestu chystá. Ako sme vás zastihli my?

- Pred dvomi týždňami som sa vrátil z výpravy v Angole. Z krajiny, odkiaľ sa dva roky nikto nedostal ani tam nik nevkočil. Pre koronavírus bola krajina celkom uzavretá. Keď

ľudia musia na krku nosiť kartičky. Ak niekto nie je očkovaný, nesmie cestovať, a to ani z mesta do mesta. Ďalším opatrením sú spomínané zatvorené hranice. Kamaráti z Namíbie sa čudovali, ako nám z Angoly vôbec udelili víza. Myslím si, že nám